

Az erdőkárok elhárítása

Az „Erdészeti Lapok” egyik füzetében egy tisztelt szakértő természetesen ecsetel a bácskai nagymérvű falopásokat, s ezzel kifejleszté régi vágyamat, azok elhárítását célzó néhány eszme töredéket e lapokban közzé tenni.

Bekezdésül szükségesnek vélem a t. olvasó közönséget a falopások forrására figyelmeztetni, hogy így megősmervén a baj keletkeztét, a kellő óvszerekről is ehez mérten gondoskodhassunk.

Sajnálkozva tapasztalta mindenikünk, kinek hivatása a nép között gyakran megfordulni, s kedve van léte mozzanatait észlelni, hogy az utolsó két évtizedben a nép morális értéke nagyon csökkent; nagyobbodott a pauperismus, sülyedt a tulajdon tiszteletben tartásának magasztos érzülete, s legegyszerűbb volt e körjelenség első rohamait a legelterjedtebb birtokból – az erdőből való csenéssel csillapítani, e csenésből lopás, s ebből elvégre – logikai láncolatban – az erőszakos nyílt elsajátítás következett. Ha akad mindjárt eleve jó orvos, ki hatalmas érvágással segít a lázas rohamon; ha találkozik közeg, mint ezt törvényeink kívánják – mely kezdetben a lopókat erélylyel feníti meg; ha jelentkezik hatóság, mely az elsajátítókat vas szigorral tereli a rendes utra: – úgy hiszem erdeink faanyag készletei ily vandal kezektől meg lesznek kimélve. Ez azonban meg nem történt, a nélkül hogy, mint elleneink közül sokan állítani szeretik – az erdőkezelő és védszemélyzetet okozni lehetne. Meg vannak tömeges hivatalos beadványai, meg vannak panaszai, meg vannak a hírlapokban feljajdulásai, sőt nem hiányzanak bizonyítékok, a habár nem is egészen jogos, de kényszerű erőszakos fellépésekről is; elég adat a védelemre, és az ernyedetlen buzgalom, becsületesség s ügyszeretet fényes bebizonyítására.

Evvél azonban nincs segítve a bajon, s minthogy a morál utján a kedélyekre hatni, karhatalommal a pusztitással sikra szálni erőnk s úgyhiszem hatáskörünkön is túlfekszik, – mit cselekedjünk?

Szerintem csak egy okszerű módja lehetne a falopások elhárításának, és ennek kivitele tőlünk függ.

A falopók zömét ugyanis az elszegényedett, sok gyermekkel bíró, földmivelők és munkások selejtje képezi, kiknek a hideg dermesztő kinja csak azért is jobban fáj, mert elkeseredett lelkükben a nyomor és végingesség családjuk szenvedéseit még borzasztóbbá fokozza, kedély állapotukat pedig daczossá, és minden emberi intézményt megvetővé teszi: ezek a pusztító falopók.

Hogyan hárítsuk el szenvedéseiket, miképp szelidítsük elvadult érzelmeiket mi szerény erdőszők, kik ügyel bajjal vergődünk át saját bajainkon, ime megmondom...

Van erdeinkben kóraszatag, vigályítandó bokrozat, alj és egyéb csekélyebb faanyag. Törekedjünk ebből a tüzelő anyagot oly olcsó áron kiállítani, hogy azal a legszegényeb is elláthassa magát; adjunk a földhöz tapadt tolvajnak, ha javítani akarjuk életkedvet, megelégedést és bizalmat gerjesztő hévanyagot, adjunk pedig ha mindjárt némi áldozatokkal is, mert mint látjuk erővel veszi el tőlünk morális befolyásunk és tekintélyünk rovására; adjunk a falopónak erdei munkát, s elejét vesszük a rosznak eredetében;

mert ha a falopó fával, és kenyere megszerzésére erdei munkával elláttatik, s az erdőszben élte fentartásának s biztos keresetének lényeges segédeszközét becsülendi: nem hiszem hogy erkölcsi érzelte, s a tulajdonjog szentségének elismerése részleg föl ne ébredjen benne, s ez által az erdőlopások, legalább nagy részben el ne háríthatassanak.

Kerülnek e tárgy körül majd még jobb eszmék is szőnyegre, én ez eszme töredéket csak azért véltem közlendőnek, mert meggyőződtem: hogy egyelőre az erdőlopások elhárításának egyedüli módja csak ama régi mondatban fekszik: „segíts magadon és segítve lesz rajtad.” – Palánkán 1868-ik év november havában

Geisinger József,
magyar kir. erdőgondnok
(EL., 1869, 74–75. oldal)

Tábla a tölgyfánál

A Perenyén felavatott emléktábla

Az 1000 éves magyar keresztény állam alapításának tiszteletére Perenye (Vas m.) község lakossága tölgyfát ültetett, melyet a Szombathelyi Erdészeti Rt. ajándékozott a falunak.

A millenniumi ünnepségek zárásaként a helység lakossága táblával jelölte meg a templom előtti téren álló, a most még csak suháng méretű fácskát.

A táblát a perenyei születésű *Bujtás László* lébényi tanár alkotta. A terrakotta alkotást két faragott oszlop tartja, melyek motívumai az égre, a földre és a magyarságra utalnak.

A kerámialap két szélén az ország és

a község címere látható. A két címer között a következő szöveg olvasható:

„A magyar keresztény állam alapításának millenniumára emlékezve ültette e fát Perenye község lakossága 1999. szeptember 25-én.”

Az emlékművet, amely már egyik dísze a községnek, *Básthly Tamás* országgyűlési képviselő, Kőszeg város polgármestere augusztus 18-án avatta fel.

Az emléktáblával megjelölt fácska fává terebélyesedve évszázadokig hirdeti Perenye község lakosságának hűségét a magyarsághoz, a kereszténységhez.

Schalkház Lipót